

FYLKESMANNEN
I ROGALAND

Rapport fra tilsyn med samfunnssikkerhet og beredskap i Haugesund kommune 12-13. mai 2015

Tidsrom for tilsynet:	2015
Kommunens adresse:	Haugesund kommune, Postboks 2160, 5528 Haugesund
Kontaktperson i kommunen:	Beredskapskoordinator Hilde Sørvåg Hauge
Fylkesmannens tilsynslag:	Revisjonsleder Reidar Johnsen og revisor Grete Flåten
Dato for rapport:	30. juli 2015

Sammendrag

Tilsynet er gjennomført med hjemmel i sivilbeskyttelsesloven § 29 og forskrift om kommunal beredskapsplikt § 10.

Formålet med tilsynet er å undersøke om Haugesund kommunes arbeid med samfunnssikkerhet og beredskap er i samsvar med kravene i sivilbeskyttelsesloven og forskrift om kommunal beredskapsplikt.

Tilsynet avdekket følgende:

Avvik 1

Haugesund kommune kan ikke dokumentere at kommunen i tilstrekkelig grad har et helhetlig system for samfunnssikkerhets og beredskapsarbeidet.

Avvik 2

Haugesund kommunes overordnede beredskapsplan oppfyller ikke alle kravene etter forskrift om kommunal beredskapsplikt.

Merknad 1

Kommunen bør ved neste revisjon av helhetlig ROS-analyse i større grad vurdere risiko utenfor kommunens geografiske grenser som kan påvirke kommunens krisehåndtering. I tillegg bør Haugesund involvere flere relevante eksterne offentlige etater i arbeidet.

Innhold

Sammendrag	1
1. Bakgrunn for tilsynet	3
2. Rammer for tilsynet	3
3. Hovedinntrykk	3
4. Resultater fra tilsynet	4
5. Grunnlagsdokument	5
6. Deltagere ved tilsynet	6

1. Bakgrunn for tilsynet

Tilsynet er gjennomført med hjemmel i lov av 26. juni 2010 om kommunal beredskapsplikt, sivile beskyttelsestiltak og Sivilforsvaret (sivilbeskyttelsesloven) § 29 og forskrift 22. august 2011 om kommunal beredskapsplikt § 10.

Formålet med tilsynet er å se om Haugesund kommunes arbeid med samfunnssikkerhet og beredskap er i samsvar med kravene i sivilbeskyttelsesloven og forskrift om kommunal beredskapsplikt. Vi ville undersøke om kommunen i tråd med kravene hadde:

- en helhetlig risiko- og sårbarhetsanalyse (ROS-analyse)
- et helhetlig system for kommunens samfunnssikkerhet- og beredskapsarbeid
- en overordnet beredskapsplan
- gjennomført øvelser
- et system for opplæring av ansatte som har en rolle i kommunens krisehåndtering
- evalueringer av hendelser og øvelser

2. Rammer for tilsynet

Tilsynet er gjennomført etter prinsippene for systemrettet tilsyn. Skriftlig revisjonsvarsel ble sendt 26. februar 2015. Fylkesmannen har gått gjennom relevant dokumentasjon på forhånd. Tilsynet var 12. og 13. mai. 2015. Den første dagen var åpningsmøte og intervju med relevante personer i kommunen, mens slutt møte ble gjennomført dagen etter.

Denne rapporten handler om eventuelle avvik og merknader som er avdekket i revisjonen. Avvik er manglende etterlevelse av krav i sivilbeskyttelsesloven og/eller i forskrift om kommunal beredskapsplikt. Merknad er funnet det er grunn til å påpeke for å sikre forbedring i oppfølgingen av bestemmelsene i beredskapsplikten.

Fylkesmannen undersøker bare om Haugesund kommunes arbeid med samfunnssikkerhet og beredskap er i tråd med sivilbeskyttelsesloven og forskrift om kommunal beredskapsplikt. Tilsynet gir derfor ikke en fullstendig vurdering av kommunens samfunnssikkerhets- og beredskapsarbeid.

3. Hovedinntrykk

Haugesund kommune har et godt beredskapsarbeid. Det er laget en god helhetlig ROS-analyse, der spesielt den tværfaglige interne prosessen som var under utarbeidelsen er et eksempel til etterfølgelse. Kommunen øver ofte og har dokumentert god krisehåndteringsevne både gjennom øvelser og faktiske hendelser. Haugesund har en lav terskel for å etablere en forsterket beredskapsorganisasjon eller kriseledelse. Et godt eksempel er at kommunen i forkant av ekstremværet Nina 10. januar 2015 økte kommunen sin beredskap og gjorde flere forbyggende tiltak for å være forberedt.

Kommunen har god sammenheng mellom ulike fagberedskapsplaner og overordnet beredskapsplan. Vi finner spesielt å trekke fram det arbeidet som er gjort i beredskapsplan for teknisk drift hvor sårbare punkter i kommunen er identifisert med utgangspunkt i tre ulike hendelser.

Det er inngått en særskilt avtale med et hotell for etablering av et senter for personer som må evakueres (EPS-senter).

Sammen med nabokommunene på Ytre-Haugalandet har Haugesund etablert et samarbeid om samfunnssikkerhet og beredskap for å være bedre forberedt på risiko- og sårbarhetsfaktorer som gjelder hele regionen. Som en del av dette er planen å etablere et kommunalt beredskapsråd på tvers av kommunegrensene.

Det gjenstår fortsatt noe når det gjelder å få på plass et helhetlig og systematisk samfunnssikkerhets- og beredskapsarbeid i kommunen. Dette gjelder spesielt mål, strategier, prioriteringer og systematisk oppfølging av funn i ROS-analyse og evalueringer etter øvelser og hendelser.

4. Resultat fra tilsynet

Følgende avvik og merknader ble avdekket under tilsynet med Haugesund kommune:

Avvik 1

Haugesund kommune kan ikke dokumentere at kommunen i tilstrekkelig grad har et helhetlig system for samfunnssikkerhets og beredskapsarbeidet i kommunen.

Avvik fra følgende lov- og forskriftskrav:

Sivilbeskyttelsesloven § 14 og forskrift om kommunal beredskapsplikt §§ 1, 3 og 9.

Utfyllende kommentarer:

- Det er ikke dokumentert at det er langsiktige mål, strategier eller prioriteringer for samfunnssikkerhet og beredskapsarbeidet i kommunen
- Det er ikke tatt stilling til om det er funn i den helhetlige ROS-analysen som skal legge premisser for planer og prosesser etter plan- og bygningsloven.
- Oppfølging av funn i den helhetlige ROS-analysen med ansvar, tidsfrister og status er for fragmentert og det er vanskelig å se hvordan dokumentene henger sammen.

Avvik 2

Haugesund kommunes overordnede beredskapsplan oppfyller ikke alle kravene etter forskrift om kommunal beredskapsplikt.

Avvik fra følgende lov- og forskriftskrav:

Sivilbeskyttelsesloven § 15 og forskrift om kommunal beredskapsplikt §§ 1, 4, 6 og 9.

Utfyllende kommentarer:

- Gjeldende beredskapsplan oppfyller ikke kravet til revisjon.
- Beredskapsplanen lister opp hendelser fra helhetlig ROS-analyse som har størst risiko, men uten at det er noen vurdering av om kommunen må være spesielt oppmerksom disse hendelsene i sin krisehåndtering. Om det for noen hendelser er nødvendig med en nærmere konkretisering av kommunalt ansvar, hvordan kommunen planlegger å løse oppgaven og hvordan samhandling med eksterne virksomheter skal foregå.
- Kapitlet om evakuering i beredskapsplanen er for generelt når det gjelder hvilke oppgaver kommunen kan bli bedt av politiet om å bistå med og hvilke personer som skal utføre disse. Ved etablering av mottakssenter er ikke oppgavefordelingen mellom psykososialt kriseteam, kommunens øvrige personell og frivillige organisasjoner beskrevet.

- Kommunens plan for befolkningsvarsling er ikke tilstrekkelig. Den inneholder blant annet ikke bruk av media som varslingskanal eller hvordan kommunen planlegger å varsle innbyggerne dersom strømmen er borte over lengre tid. Ved bruk Sivilforsvarets tyfonanlegg må kommunen vite dekningsområde.

Merknad 1

Kommunen bør ved neste revisjon av helhetlig ROS-analyse i større grad vurdere risiko utenfor kommunens geografiske grenser som kan påvirke kommunens krisehåndtering. I tillegg bør Haugesund involvere flere relevante eksterne offentlige etater i arbeidet.

5. Grunnlagsdokument

Oversikt over dokumenter som Fylkesmannen har brukt som grunnlag for tilsynet:

- Haugesund kommunes oversendelsesbrev av 20.04.2015
- Organisasjonskart Haugesund kommune
- Fylkesmannens tidsplan for tilsynet av 23.04.2015
- Helhetlig risiko- og sårbarhetsanalyse 2012
- Møteprotokoll bystyret 12.12.2012 ifm. behandling av ROS-analysen
- E-post fra Haugesund kommune av 05.05.2015 med utfyllende informasjon på bakgrunn av spørsmål fra Fylkesmannen
- Kontrollskjema for oppfølging av funn i helhetlig ROS-analyse udatert
- Kommuneplanens samfunnsdel 2014-2030
- Fylkesmannens høringsuttalelse til kommuneplanens samfunnsdel av 08.09.2014
- Planstrategi 2012-2015
- Plan for oppfølging av samfunnssikkerhet og beredskap 2015
- Tabell oppfølging av forskrift om kommunal beredskapsplikt udatert
- Budsjett og økonomiplan 2013-2015
- Årsmelding 2012 og 2013
- Helse- og omsorgspolitisk melding 2013 – Strategiplan for helse og omsorg
- Referater fra møte i beredskapsstab av 18.11.2014 og 09.02.2015
- Beredskapsplan for Haugesund kommune av 21.08.2013
- Diverse sjekklister for arbeid i kriseledelsen utarbeidet i CIM fra 2013 og 2015
- Rutine for vedlikehold av varslingslister i beredskap av 21.01.2015
- Beredskapssituasjon – Servicesenterets oppgaver av 09.04.2014
- Helseberedskapsplan for Haugesund kommune fra 2015
- Psykososialt kriseteam – Håndbok for håndtering av kriser september 2014
- Smittevernplan Haugesund kommune 2015
- Tilsynsrapport fra Mattilsynet av 31.10.2013 – revisjon av Haugesund vannverk
- Beredskapsplan for vann Haugesund kommune april 2015
- Beredskapsplan for teknisk drift april 2015
- Diverse evalueringer av øvelser 2012-2014
- Evaluering av ekstremværet Nina januar 2015
- Årsrapport psykososialt kriseteam 2013

- Rapport fra tilsyn med samfunnssikkerhet og beredskap i Haugesund kommune 10. oktober 2010
- Resultater fra kommuneundersøkelsen til Direktoratet for samfunnssikkerhet og beredskap 2015

I tillegg ble følgende dokumenter ble presentert for oss på selve tilsynsdagen:

- Møtereferat fra samarbeidsgruppen samfunnssikkerhet og beredskap på Ytre-Haugalandet av 20.04.15
- Tiltakskort fra 2006 og 2008
- Helse og omsorgspolitisk melding fra 2014
- Utkast til revidert beredskapsplan versjon datert 08.11.2014

6. Deltakere ved tilsynet

I tabellen under er det en oversikt over deltakerne på åpningsmøtet, intervjuene og sluttmøtet:

Navn	Funksjon /stilling	Åpningsmøte	Intervju	Sluttmøte
Petter Steen	ordfører	X	X	X
Ole Bernt Thorbjørnsen	rådmann	X	X	X
Hilde Sørvåg Hauge	beredskapskoordinator	X	X	X
Heidi B. Nortveit	Stedfortreder for beredskapskoordinator	X	X	X
Sissel Hynne	kommunaldirektør	X		X
Øystein Fønnes	brannsjef	X	X	X
Morten Meland	informasjonsansvarlig/enhetsleder servicesenter og arkiv	X	X	X
Kai Warholm	enhetsleder psykisk helse og rus	X		X
John Arne Ulland	konst. kommunaldirektør	X	X	X
Tore Haaland	kommunaldirektør	X		
Vigleik Winje	konst. stabsleder/arealplanlegger	X	X	X
Ingrid Ask	rådgiver	X		X
Tone B. Steinsvåg	helsesjef	X		
Jostein Helgeland	kommunelege	X		
Kjell Ove Risanger	IKT-sjef	X		
Olav Heimdal	driftssjef	X		

Fra Fylkesmannen i Rogaland deltok:

- Reidar Johnsen, revisjonsleder/fylkesberedskapssjef
- Grete Flåten, revisor/seniorrådgiver